

MAKTABLARDA INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI O‘QITISH

Abdullayeva Nafisa Ismatullayevna

Kalit soʻzlar: *axborot texnologiyalari, muvaffaqiyat, oʻquvchi, taʼlim, bilim, koʻnikma, savodxonlik, shakllantirish.*

KIRISH

Informatika va axborot texnologiyalari (IAT) zamonaviy jamiyatning muhim qismiga aylandi. Maktablarda IATni oʻqitish oʻquvchilarni XXI asr koʻnikmalari bilan taʼminlash, ularning raqamli savodxonligini oshirish va kelajakda muvaffaqiyatli boʻlishlari uchun muhim ahamiyatga ega.

Oʻqitishning maqsad va vazifalari

- Oʻquvchilarda IAT boʻyicha fundamental bilim va koʻnikmalarni shakllantirish.
- Ularning raqamli savodxonligini oshirish va axborot bilan ishlash qobiliyatini rivojlantirish.
- Dasturlash asoslarini oʻrgatish va algoritmlash koʻnikmalarini shakllantirish.
- Oʻquvchilarda axborot xavfsizligi va raqamli etika boʻyicha tushunchalarni shakllantirish.
- Ularni ijodiy fikrlashga, muammolarni hal qilishga va hamkorlikda ishlashga oʻrgatish.

Vazifalar

- Kompyuterning apparat va dasturiy taʼminoti bilan ishlash koʻnikmalarini oʻrgatish.
- Matn muharrirlari, elektron jadvalar, taqdimot dasturlari va boshqa ofis ilovalari bilan ishlash koʻnikmalarini shakllantirish.
- Internetdan samarali va xavfsiz foydalanish koʻnikmalarini oʻrgatish.
- Axborot xavfsizligi qoidalariga rioya qilish va shaxsiy maʼlumotlarni himoya qilish koʻnikmalarini shakllantirish.

Oʻqitish metodlari va vositalari

Oʻqitish metodlari

- Interaktiv usullar: darslarni qiziqarli va faol oʻtkazish, oʻquvchilarni munozaralarga jalb qilish, savol-javoblar oʻtkazish.
- Amaliy mashgʻulotlar: oʻquvchilarga kompyuterda amaliy mashqlar bajarish imkoniyatini berish, real hayotiy vazifalarni yechishga oʻrgatish.
- Guruhli ishlar: oʻquvchilarni guruhlariga boʻlib, loyihalar ustida ishlashga, hamkorlikda muammolarni hal qilishga oʻrgatish.
- Loyiha metodlari: oʻquvchilarga mustaqil loyihalar ustida ishlash imkoniyatini berish, ularning ijodiy salohiyatini rivojlantirish.

- Muammoli ta’lim: o‘quvchilar oldiga muammoli vaziyatlar qo‘yish, ularni mantiqiy fikrlash va muammoni hal qilishga undash.

O‘qitish vositalari

- Kompyuterlar va noutbuklar: zamonaviy kompyuterlar va noutbuklar bilan ta’minlangan sinflar.

- Proyektorlar va interaktiv doskalar: darslarni vizual va interaktiv o‘tkazish uchun.

- Dasturiy ta’minot: operatsion tizimlar, ofis ilovalari, dasturlash muhitlari (IDEs), grafik muharrirlar va boshqa dasturiy ta’minotlar.

- Internet: o‘quv materiallari, onlayn resurslar, virtual laboratoriyalar va boshqa axborot manbalari.

- O‘quv qo‘llanmalari va adabiyotlar: darsliklar, o‘quv qo‘llanmalari, masalalar to‘plamlari va boshqa adabiyotlar.

O‘quv dasturining tuzilishi

- Kompyuter bilan tanishish.

- Operatsion tizimlar bilan ishlash asoslari.

- Matn muharrirlari va taqdimot dasturlari bilan ishlash.

- Internetdan xavfsiz foydalanish qoidalari.

- Axborot xavfsizligi asoslari.

Bilimni baholash

- Testlar: nazariy bilimlarni tekshirish uchun.

- Amaliy topshiriqlar: kompyuterda amaliy ko‘nikmalarni tekshirish uchun.

- Loyihalar: o‘quvchilarning mustaqil ishlash qobiliyatini va ijodiy yondashuvini baholash uchun.

- Og‘zaki so‘rovlar: darslarda faol ishtirok etish, savollarga javob berish va o‘z fikrini bildirishni baholash uchun.

- Portfolio: o‘quvchilarning butun o‘quv davri mobaynida bajargan ishlarini to‘plash va baholash.

O‘qituvchining roli

- Zamonaviy axborot texnologiyalarini yaxshi bilishi va ulardan foydalana olishi.

- O‘quvchilar bilan yaxshi munosabatda bo‘lishi, ularni rag‘batlantirishi va qo‘llab-quvvatlashi.

- Darslarni qiziqarli va interaktiv o‘tishi.

- O‘quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olishi.

- Doimiy ravishda o‘z bilimini oshirib borishi va yangi texnologiyalarni o‘rganishi.

XULOSA

Maktablarda informatika va axborot texnologiyalarini o‘qitish o‘quvchilarni raqamli dunyoga tayyorlash, ularning bilim olish samaradorligini oshirish va kelajakda muvaffaqiyatli bo‘lishiga yordam beradi. Zamonaviy metodlar, vositalar va o‘qituvchilarning yuqori malakasi ushbu maqsadga erishishda muhim rol o‘ynaydi.